

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 68/04-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. marca 2004 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o., so sídlom Dúbravská cesta 21, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. P. M., Advokátska kancelária, B., ktorou namietala porušenie čl. 19 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd postupom a odôvodnením rozhodnutia Protimonopolného úradu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod číslom 2000/FH/1/1/311, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. marca 2004 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o., so sídlom Dúbravská cesta 21, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. P. M., Advokátska kancelária, B., ktorou namietala porušenie čl. 19 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 10 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v konaní vedenom na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky (ďalej len „protimonopolný úrad“) pod číslom 2000/FH/1/1/311.

Sťažovateľka uviedla, že ako obchodná spoločnosť sa zaoberá prevažne výskumom a výrobou v oblasti biotechnologických a chemických špecialít a prípravkov na výživu a ochranu rastlín.

Z obsahu sťažnosti a z priložených písomností ďalej vyplynulo, že protimonopolný úrad vydal v konaní, v ktorom sťažovateľka nebola účastníčkou, 23. novembra 2000 rozhodnutie č. 2000/FH/1/1/311, v odôvodnení ktorého negatívne zhodnotil výrobok sťažovateľky (feromónový prípravok na lykožrúta smrekového). Toto rozhodnutie bolo aj s odôvodnením zverejnené na internetovej stránke protimonopolného úradu.

Sťažovateľka je toho názoru, že nepravdivým odôvodnením uvedeného rozhodnutia sa protimonopolný úrad dopustil protiprávneho konania, pretože:

„1. konal nad rámec zákona tým, že si v konaní vyžiadal druh informácie, ktorú mu zákon vyžadovať nepovoľuje,

2. následne, už v rámci svojho protiprávneho konania, nepreskúmal, či vyžiadané informácie nie sú predmetom obchodného tajomstva klienta, o ich pravdivosti nehovoriac,

3. napokon nezákonne vyžiadané a nepreskúmané informácie zverejnil v odôvodnení svojho rozhodnutia.“

Sťažovateľka tvrdí, že odôvodnením uvedeného právoplatného rozhodnutia a následným opatrením protimonopolného úradu boli porušené jej základné práva, a to právo na zachovanie jej dobrej povesti a právo na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 ústavy. Sťažovateľka poukázala na to, že „*paralelne*“ sú tieto jej práva chránené aj čl. 10 ods. 1 a 3 listiny, preto došlo k porušeniu jej základných práv aj podľa týchto ustanovení listiny.

O predmetnom rozhodnutí protimonopolného úradu, ktoré podľa názoru sťažovateľky vo svojom odôvodnení neústavne a nezákonne zasiahlo do jej základných práv, sa dozvedela v súvislosti s jej podnikateľskou činnosťou, keď ju jeden podnikateľ upozornil, že na internete je o nej prostredníctvom predmetného rozhodnutia protimonopolného úradu „*zverejnená negatívna reklama, v ktorej zľahčuje naše výrobky a poškodzuje naše dobré meno.*“

Na vzniknutú situáciu sťažovateľka reagovala 4. júna 2003 podaním sťažnosti protimonopolnému úradu v zmysle § 3 písm. a) zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach.

Protimonopolný úrad v odpovedi na uvedenú sťažnosť z 2. júla 2003 č. 3497/PMÚ SR/2003 sťažovateľke navrhol vyriešiť jej sťažnosť tým spôsobom, že na svoju internetovú stránku doplní k predmetnému rozhodnutiu informatívne vyjadrenie v tom zmysle, že protimonopolný úrad sám nehodnotil kvalitu výrobkov, len prevzal údaje, ktoré mu v rámci konania poskytli spotrebitelia.

Uvedenú možnú nápravu protiprávneho stavu sťažovateľka nepovažovala za dostatočnú, avšak podľa jej zistenia ani avizované „informatívne vyjadrenie“ nebolo zverejnené na internetových stránkach protimonopolného úradu.

Protimonopolný úrad svoje stanovisko upresnil vyjadrením z 22. júla 2003 č. 4651/PMÚ SR/2003: „Rada úradu na svojom zasadnutí dňa 18. 7. 2003 oboznámila predmetným prípadom a zaujala nasledovné stanovisko. V uvedenom prípade nie je dôvod na zrušenie resp. zmenu rozhodnutia č. 2000/FH/1/1/311 zo dňa 23. 11. 2000 na základe mimoriadnych opravných prostriedkov. Na druhej strane však Rada uznáva, že formulácia odôvodnenia nie je úplne presná, úrad však vychádzal z tvrdenia osloveného odberateľa, i keď možno subjektívneho. Na základe vyššie uvedeného predsedníčka Protimonopolného úradu na porade upozornila na takéto nepresnosti pracovníkov PMÚ SR, ktorí riešia jednotlivé prípady a prijala opatrenia, aby sa to v budúcnosti neopakovalo.

Predmetné rozhodnutie bolo dňa 22. 7. 2003 stiahnuté z internetovej stránky úradu.“

Sťažovateľka k tomu uviedla, že „Ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti sa podľa našich vedomostí na internetovej stránke porušovateľa predmetné rozhodnutie už nenachádza, avšak takmer tri roky na nej zverejnené bolo (...). My nemáme povinnosť, a ani to nepatrí k riadnej starostlivosti nášho podnikania, aby sme sústavne sledovali internetové stránky úradov verejnej moci, či náhodou neporušujú naše základné práva, nakoľko vychádzame z oprávneného predpokladu, že k takýmto porušeniam v právnom štáte dôjsť nesmie“.

Dňa 22. októbra 2003 podala sťažovateľka v zmysle § 31 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre podnet Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) so žiadosťou o preverenie zákonnosti v uvedenom správnom konaní a podanie podnetu k tomu, aby boli vypustené z odôvodnenia predmetného rozhodnutia protimonopolného úradu nepravdivé a neoverené údaje o jej výrobkoch.

K tomu sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že v podnete „*sme podrobne opísali predmet činnosti našej spoločnosti, priebeh skutkového deja a podstatu zásahov porušovateľa do našich základných práv, ktoré podľa nášho názoru nie sú v súlade s platným právom*“.

Generálna prokuratúra v odpovedi na podnet sťažovateľky oznámila, že lehota na vybavenie jej podnetu bola predĺžená a o vybavení bude sťažovateľka upovedomená.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že žiadosťou z 2. februára 2004 „*Porušovateľa sme ešte raz vyzvali, aby protiprávny stav odstránil a vykonal nápravu zverejnením primeraného ospravedlnenia s vysvetlením*“.

Protimonopolný úrad však nápravu nezjednal, ale vo svojej odpovedi z 12. februára 2004, ktorá bola doručená sťažovateľke 16. februára 2004 uviedol, že sťažovateľkou požadované ospravedlnenie neuverejní.

Sťažovateľka k tomu v sťažnosti uviedla, že „*Poslednú odpoveď porušovateľa zo dňa 12. februára 2004 treba podľa nášho názoru považovať za oznámenie opatrenia (o nečinnosti) v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Bez zbytočného odkladu, t. j. v lehote dvoch mesiacov od tohto oznámenia podávame ústavnému súdu túto ústavnú sťažnosť. Poukazujeme na skutočnosť, že porušenie našich základných práv ku dňu podania tejto sťažnosti stále trvá*“.

Vzhľadom na uvedené relevantné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

«1. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky v konaní vedenom pod číslom 2000/FH/1/1/311 porušil obchodnej spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o. so sídlom Dúbravská cesta 21, 842 51 Bratislava (...) oddiel Sro, vložka číslo 7345/B, právo na zachovanie dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd.

2. Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky sa prikazuje, aby do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu zverejnil a ponechal sústavne po dobu jedného roka na

viditeľnom mieste svojej oficiálnej domovskej internetovej stránky /www.antimon.gov.sk/ zverejnený zvýraznený text tohto znenia:

„Protimonopolný úrad Slovenskej republiky sa ospravedlňuje obchodnej spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o. a jej obchodným partnerom za nepravdivé údaje, ktoré zverejnil v rozhodnutí 2000/FH /1/1/311 zo dňa 23. novembra 2000 na piatej strane v odseku 2, 3 a 4. Uvedené údaje, ktorými sa spochybňuje kvalita výrobkov spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o., boli do rozhodnutia prevzaté na základe podkladov, ktoré sa nezakladajú na pravde.“

3. Obchodnej spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o. so sídlom Dúbravská cesta 21, 842 51 Bratislava, IČO: 31 376 398, obchodná spoločnosť zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel Sro, vložka číslo 7345/B sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume dva milióny slovenských korún, ktoré je Protimonopolný úrad Slovenskej republiky povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Obchodnej spoločnosti FYTOFARM, spol. s r. o. so sídlom Dúbravská cesta 21, 842 51 Bratislava, IČO: 31 376 398, obchodná spoločnosť zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel Sro, vložka číslo 7345/B sa priznáva náhrada trov konania v sume 119 081.- Sk, ktoré je Protimonopolný úrad Slovenskej republiky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet JUDr. P. M., advokáta.»

II.

Ústavný súd ako nezávislý orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa ods. 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa ods. 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa ods. 3 citovaného článku ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 10 ods. 1 listiny každý má právo, aby bola zachovaná jeho ľudská dôstojnosť, osobná česť, dobrá povesť a chránené jeho meno.

Podľa ods. 3 citovaného článku listiny každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom konania na ústavnom súde je tvrdenie sťažovateľky, že postupom a odôvodnením rozhodnutia protimonopolného úradu č. 2000/FH/1/1/311 z 23. novembra 2000 bolo porušené jej právo zaručené čl. 19 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 10 ods. 1 a 3 listiny.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo

upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd nebol nútený skúmať, či sťažovateľka vyčerpala všetky právne prostriedky nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, napr. podľa § 19b Občianskeho zákonníka, pretože podľa jeho názoru sa sťažovateľka o skutočnostiach, ktoré podľa obsahu sťažnosti zakladajú porušenie jej základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 10 ods. 1 a 3 listiny, dozvedela najneskôr z vyjadrenia z 22. júla 2003, ktorým protimonopolný úrad „upresnil“ svoje predchádzajúce stanovisko tak, že „v uvedenom prípade nie je dôvod na zrušenie, resp. zmenu rozhodnutia (...). Predmetné rozhodnutie bolo dňa 22. 7. 2003 stiahnuté z internetovej stránky úradu“.

Takto určený začiatok plynutia lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu, nemohol posunúť podnet sťažovateľky podaný generálnej prokuratúre, ani jej opakovaná výzva protimonopolnému úradu z 2. februára 2004 na odstránenie protiprávneho stavu resp. jeho odpoveď z 12. februára 2004, ktorá bola doručená sťažovateľke 16. februára 2004. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že nič v uvedených skutočnostiach nenasvedčuje tomu, že „porušenie základných práv stále trvá“.

Sťažovateľka predmetnú sťažnosť podala na poštovú prepravu 4. marca 2004, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd musel preto jej sťažnosť bez toho, aby sa zaoberal opodstatnenosťou v nej uvedených námietok, odmietnuť ako návrh podaný oneskorene.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2004